

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 8 czerwca 2015 r.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku**

dotyczy: plan zadań ochronnych Jeziora Wdzydzkie PLH220034

W związku z projektem zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie PLH220034, przedstawiam następujące stanowisko:

1. Zgodnie z art. 28 ust 5 zdanie ostatnie ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Ustawodawca przyjął, że plan zadań ochronnych sporządza się na czas określony, a przed upływem tego czasu można go zmienić w okolicznościach określonych ustawą. Intencją takiego zapisu była ochrona trwałości ustanowionego planu. W naszej ocenie, przepis ten uniemożliwia dokonanie zmiany planu zadań ochronnych z innych przyczyn, jak również ujęcie w zarządzeniu zmieniającym zmian wynikających z innych przyczyn. Ewentualnie, dopuszczalna mogłaby być zmiana mająca na celu usunięcie takich wad prawnych aktu prawa miejscowego, które mogłyby prowadzić do jego uchylecia. Niedopuszczalne są jednak inne zmiany. W szczególności, niedozwolone są zmiany PZO na wnioski „interesariuszy” (np. RZGW) wniesione po terminie na składanie uwag i wniosków do projektu zarządzenia w ramach zapewnionego udziału społeczeństwa, chyba że wynikają one z potrzeb przedmiotów ochrony.

Uważamy że przedstawiona propozycja zmiany zarządzenia w niektórych aspektach wykracza poza ten zakres, a tym samym jest niezgodna z delegacją ustawową do zmiany PZO.

2. Pozytywnie opiniuję zmiany rozszerzające wynikające z aktualizacji SDF i identyfikacji nowych przedmiotów ochrony.
3. Co do zmiany działań ochronnych dla jezior lobeliowych (3110) ramieniowych (3140), uważam, że intencją pierwotnych zapisów było:
 - a) pozostawienie wszystkich jezior lobeliowych (3110) i pewnych jezior ramienicowych (3140) jako wyłączonych z zarybiania i odłowów (co nie było błędem, lecz zasadnym rozwiązaniem!);

- b) w pozostałych zbiornikach zmodyfikowanie gospodarki rybackiej, poprzez wykluczenie zarybień niektórymi gatunkami ryb, zarybianie niektórych akwenów rybami drapieżnymi, ograniczenie pochodzenia materiału zarybieniewego który może być stosowany.

W/w zapisy powinny być co najwyżej doprecyzowane, ale nie zmieniane. Przy okazji warto doprecyzować, że materiał zarybieniewy powinien „pochodzić, w pierwszym lub kolejnych pokoleniach, wyłącznie od ryb wolno żyjących w dorzeczu Wdy”, gdyż inaczej można by interpretować, że wystarczająca jest sama lokalizacja wylęgarni (produkcja materiału zarybieniewego) w tym dorzeczu.

- 4. W obliczu uwag Ministra Środowiska oraz RZGW uważam, że dla tego obszaru Natura 2000 celowe jest sporządzenie i ustanowienie planu ochrony. Wówczas bowiem bez wątplenia zaistnieje delegacja ustawowa do określenia w nim „warunków” odnoszących się do gospodarki rybackiej, zagospodarowania przestrzennego, turystyki, gospodarki odpadami, a warunki takie są konieczne do skutecznej ochrony obszaru. Wnoszę o wprowadzenie odpowiedniego zapisu.

Z punktu widzenia ochrony obszaru, niezasadne jest usunięcie zapisanych środków ochronnych odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego i gospodarki wodno-ściekowej uzasadnione faktem że zapisy takie „naruszają przyznane radzie gminy kompetencje”. Ochrona obszaru Natura 2000 polega właśnie na tym, że kompetencje rady gminy nie powinny być na tym obszarze/ w jego sąsiedztwie wykonywane dowolnie, a powinny być ograniczone wymogami ochrony obszaru, co właśnie plan powinien identyfikować i wskazywać. Jeżeli nie może tego czynić PZO, to trzeba sporządzić i ustanowić plan ochrony, który będzie mógł to zrealizować.

Usuwanie z załącznika 5 zapisy w tym zakresie słusznie przeniesiono do nowego załącznika 6. Zwracam jednak uwagę, że nie jest to wystarczające, gdyż załącznik ten określa tylko wskazania do zmian istniejących studiów i planów, które – dopóki nie zostaną zrealizowane przez rzeczywistą zmianę tych studiów i planów – nie stosują się do bieżącego zagospodarowania przestrzennego. Zmiany wprowadzone do studium, nawet gdy już zostaną wprowadzone, nigdy nie będą prawem miejscowym i nie będą wiążące np. dla wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Tymczasem, dla ochrony obszaru Natura 2000 konieczne jest, aby reguły, o które tu chodzi, były stosowane realnie w zagospodarowaniu przestrzennym.

- 5. Odnośnie załącznika 4, uważamy, że tu należy określić specyficzne dla obszaru cele dla poszczególnych siedlisk i gatunków. Aby cele były weryfikowalne i mierzalne, powinny opisywać stawiany za cel stan siedlisk/gatunków w możliwy do weryfikacji sposób, ale określając konkretne wartości parametrów i wskaźników, a nie tylko odnosząc się do ocen stanu ochrony FV, U1 i U2. Mogą i powinny odnosić się także do elementów nie charakteryzowanych ogólnopolskimi wskaźnikami monitoringowymi, np. do występujących w obszarze gatunków typowych dla poszczególnych siedlisk, ich gatunków typowych, powiązań ekologicznych itp.

Cele te nie powinny być ograniczone do zachowania ogólnej oceny stanu ochrony siedliska. Zwracamy uwagę, że „zachowanie w stanie niepogorszonym” to nie tylko zachowanie obecnej oceny ogólnej stanu ochrony, ale także zapobieżenie pogorszeniu każdego z parametrów i wskaźników oceny. Np. siedlisko będące w stanie U1 może pogorszyć swój stan ochrony w ten sposób, że pewne wskaźniki i parametry pogorszą swoją ocenę z FV do U1, a mimo to wciąż można by twierdzić że „zachowało się w niepogorszonym stanie ochrony (U1)” – takie sformułowanie celu nie jest więc właściwe.

Ze względów techniki prawodawczej, należy podać, jako cele konkretne wartości parametrów i wskaźników, a nie odnosić się do ich ocen jako FV, U1 (określona

zarządzeniem norma powinna być niewrażliwa na ewentualne przyszłe zmiany dokonywane przez podmiot inny niż RDOŚ, np. na zmiany metod oceny dokonywane w przyszłości przez GIOŚ). Co najmniej należy podać odniesienia do konkretnych publikacji (z konkretną datą), definiujących na cały okres obowiązywania PZO użyte w rozporządzeniu progi ocen FV i U1.

6. Wątpliwości budzi brak zaplanowania monitoringu stanu siedlisk i gatunków. W świetle zidentyfikowanych zagrożeń, trudno uwierzyć, że monitoring w okresie PZO nie jest potrzebny. Zwracamy uwagę, że zakres monitoringu potrzebnego do właściwego zarządzania ochroną obszaru powinien być szerszy, niż zakres krajowego monitoringu GIOŚ – np., biorąc pod uwagę zagrożenia, konieczne wydaje się monitorowanie: poziomów wody jezior, natężenia i form turystyki i rekreacji, mierzalnych ciągłych zmian uwodnienia torfowisk
7. Dla niektórych siedlisk, np. 7140, niewłaściwe jest dopuszczanie w ramach działań obligatoryjnych na terenie gospodarstwa rolnego użytkowania pastwiskowego. użytkowania pastwiskowego.

Nadmieniam tu, że rozpowszechniane stanowisko GDOŚ, jakoby działania obligatoryjne zawsze musiały obejmować, niezależnie od potrzeb siedliska „*ekstensywne użytkowanie łąkowe, łąkowo-pastwiskowe lub pastwiskowe*”, uzasadniane: „*Wykonywanie działań obligatoryjnych podlega kontroli wymogów wzajemnej zgodności, prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na terenie gospodarstwa rolnika, który jest beneficjentem płatności rolniczych (płatności bezpośrednie, płatności rolnośrodowiskowe czy Obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)). Wskazanie jako działań obligatoryjnych jedynie ekstensywnego użytkowania łąkowego jest równoznaczne z ograniczeniem zastosowania ekstensywnego użytkowania łąkowo-pastwiskowego lub pastwiskowego na trwałych użytkach zielonych*”, jest absurdalne. Właśnie na tym polega przecież kontrola wymogów wzajemnej zgodności! Wśród wymogów wzajemnej zgodności ujęto przestrzeganie wymogów PZO właśnie zakładając, że takie wymogi będą w PZO wprowadzane (właśnie po to, by ograniczyć stosowanie niekorzystnych dla poszczególnych typów siedlisk sposobów gospodarowania), a następnie ich przestrzeganie będzie kontrolowane.

z poważaniem